

SANATAIDESANOMAT

SUOMEN SÄKENÖIVIN SANATAIDELEHTI

SANATAIDEOPETTAJA KOULUSSA KESKIVIikkoisin

Pia Krutsin ja Minttu Tervaharju

Oletko törmännyt kuvassa näkyvään sanataidehenkilöön koulussasi? Tai jopa osallistunut hänen pitämäänsä työpajaan? Siinä tapauksessa luultavasti jo tiedät, mitä sanataideopettaja tekee!

Sanataideyhdistys Yöstäjän Lukutaito-unelmia-hankeessa työskentelee kaksi sanataideopettajaa, **Pia Krutsin** ja **Minttu Tervaharju**. Hanke kestää koko lukuvuoden 2024-25. Pia ja Minttu työskentelevät kumpikin keskiviikkoisin yhdessä tamperelaisessa koulussa, Pia Tampereen Normaalikoulussa ja Minttu Lielahden koulussa.

Sanataidetyöpajoissa kirjoitetaan omia, luovia tekstejä ja tutustutaan erilaisiin tapoihin ideoida ja luoda tekstejä. Kaikki osallistuvat luokat pääsevät itse suunnittelemaan, millaisia juttuja sanataidetunneilla kirjoitetaan.

"Norssin eri luokissa on meneillään niin monta erilaista projektia, että välillä huimaa", Pia kertoo. "Saman päivän aikana saatan tehdä kauhusanomalehteä, synkkiä rikostarinoita, hauskoja riimirunoja sekä pätkähullun planeetan hahmoja."

Lielahden sanataidepajoissa on tähän mennessä laadittu muun muassa fantasiamaailman matkailumainoksia sekä salapoliisiaiheinen sanomalehti.

Sanataideopettajat Minttu Tervaharju ja Pia Krutsin. Kuva: Anna-Katariina Maksimoff

1.- ja 2.-luokkalaisten aiheena ovat runot, ja pajojen lopputuotoksena laaditaan luokkien yhteinen runokokoelma. "Sanistunneilla on kirjoitettu ihan mahtavia tekstejä, ja on hauska päästä myöhemmin esittelemään niitä muillekin!" Minttu hehkuttaa.

Lukutaitounelmia-hankkeen tarkoituksena on tukea oppilaiden luku- ja kirjoitustaitoa luovin ja yhteisöllisin tavoin. Pia ja Minttu haluavat muistuttaa, että kirjoittaminen on yhtä tärkeä asia kuin lukeminen. Sanataiteen avulla voi löytää monia kivoja tapoja tehdä omia tekstejä.

LUKUTAITOUNELMIA

Lukutaitounelmia-hanke kestää lukuvuoden 2024-25.

Rahoittajia ovat:

OPETUSHALLITUS

SUOMEN
SANATAIDEOPETUKSEN
SEURAN

Hehkuvat sanat
-hanke

LUKUTAITOUNELMIA

Sanataidesanomat on Sanataideyhdistys Yöstäjän julkaisu, joka sisältää lasten ja nuorten omaan sanataiteeseen liittyviä uutisia, kuulumisia ja luovia tekstejä. Lehteä toimittavat Yöstäjän sanataidekasvattajat.

SANATAIDESANOMAT

SUOMEN SÄKENÖIVIN SANATAIDELEHTI

NORSSIN EKALUOKKALAISET SUUNNITTELIVAT OMIA KIRJOJA

Pia Krutsin

Normaalikoulun 1. A, B, ja C kokeilivat loppusyksystä 2024, millaista on suunnitella oma kirja. Projektiin ryhdyttiin sanataideopettaja **Pia Krutsinin** johdolla. Pia vieraillee jokaisessa ekaluokassa kerran kuussa keskiviikkoisin, ja silloin keskitytään tekemään omia luovia kirjoitusjuttuja.

Syksyn ensimmäinen oma sanataideprojekti oli kirjan kansien suunnittelu. Jokainen oppilas sai tietysti itse valita aiheen, josta haluaisi oman kirjansa tehdä. Sitten ryhdyttiin töihin: oman kirjan kansikuva ja nimi suunniteltiin ensin monisteelle. Sen jälkeen oli aika valmistaa kartongista viimeistelty lopputulos. Kaikki ehtivät myös kirjoittaa takakansitekstin.

1.B-luokka ja omat kirjankannet. Kuva: Pia Krutsin

Oman kirjan ideointi oli kivaa ja vaikeaa yhtä aikaa.

Iiris Tyrvänen (1.B) antoi kirjalleen nimeksi *Yksisarvinen ja sateenkaaren arvoitus*. Iirisen mielestä keksiminen oli kivaa ja vaikeaa yhtä aikaa. "Tykkään yksisarvisista ja väreistä, niin siitä se idea sitten tuli."

Iirisen luokkakaveri, **Akseli Tammiaho**, suunnitteli kirjansa kannen myös omien kiinnostuksen kohteidensa pohjalta. "Leikin kotona legoilla ja minisota-ukkeleilla. En ole vielä keksinyt tarinaa, mutta kirjan nimi on *Sotapäällikkö ja ensimmäinen sota*."

Ekaluokkalaiset pääsivät kansi-projektissa toden teolla näyttämään ensimmäisen koulusyksyn aikana opittuja kirjoittajan taitojaan, ja kaikki onnistuivat hienosti!

Projektin lopputuloksena kolmessa eri luokassa syntyi huikea määrä kirjaideoita erilaisista aiheista. Kiinnostaisiko lukea vaikka jokin näistä teoksista?

- *Kissa ja outo kettu lumimyrskyn vietävänä*
- *Vakoilu Kakkakikkare*
- *Tapparan voitto!*
- *Murhaaja vaarallisessa automuseossa*
- *Töpsykän seikkailu*

Innokkaimmat nuoret kirjailijat jatkoivat vielä tekemällä myös kirjaansa sisällön, eli tarinaa tai tietotekstiä. Näistä tekijöistä varmasti kuulemme vielä lisää!

Iiris ja Akseli sekä omat kirjankannet. Kuva: Pia Krutsin

Sanataidesanomat on Sanataideyhdistys Yöstäjän julkaisu, joka sisältää lasten ja nuorten omaan sanataiteeseen liittyviä uutisia, kuulumisia ja luovia tekstejä. Lehteä toimittavat Yöstäjän sanataidekasvattajat.

SANATAIDESANOMAT

SUOMEN SÄKENÖIVIN SANATAIDELEHTI

LIELAHDEN YKKÖS-KAKKOSET RUNOJEN ÄÄRELLÄ

Minttu Tervaharju

Lielahden koulussa 1.-luokkien ja 2.B-luokan sanataidepajojen aiheena ovat olleet runot. Kaikki 1. luokkalaisten saivat syksyllä koulun alkaessa Kirsi Kunnaksen runoihin perustuvan Haitulan Taikahattu -kokoelman, joten runoihin on tutustuttu tänä lukuvuonna perusteellisesti.

1.- ja 2.- luokissa harjoiteltiin syksyllä runon rytmiä, riimejä ja kielikuvia sanataidekasvattaja Minttu Tervaharjun avulla. Joulun alla luokissa tehtiin irtosanojen avulla omat runojoulukortit.

1.-luokkalaisten
joulurunokortteja
Kuva: Minttu Tervaharju

2.-luokkalaisten laativat omia runomuotokuvia.
Kuva: Minttu Tervaharju

Tammikuun runotyöpajojen aiheena on Minä itse. Tunneilla kirjoitetaan runoja, jotka kertovat oppilaista itsestään. Itsestä kirjoittaminen voi aluksi tuntua haastavalta, etenkin kun runoissa on tarkoitus kehua itseä. Runon kirjoittaminen kuitenkin herättelee oppilaita miettimään omia vahvuuksiaan ja keksimään kauniita sanoja, joilla itseä voi kuvailla.

Lopputuloksina syntyi yllättäviä kielikuvia, jotka kuitenkin sopivat hyvin kuvaamaan kirjoittajiaan.

Tavoitteena on tehdä 1. ja 2. luokkalaisten yhteinen runoantologia, johon tulee runo jokaiselta oppilaalta. Työpajoihin osallistuvat luokat 1A, 1B, 1C ja 2B.

HAITULAN TAIKAHATTU -RUNOKIRJA KAIKILLE EKAUOKKALAISILLE

Viime syksynä koulun aloittaneet ekaluokkalaisten saivat ikimaksi Haitulan taikahattu -runokokoelman. Kirja on osa runoilija **Kirsi Kunnaksen** (1924-2021) satavuotisjuhlavuoden valtakunnallista Lasten runovallankumous -hanketta. Haitulan taikahattu pitää sisällään Kirsi Kunnaksen runojen lisäksi uusia lastenrunoja kahdeksalta nykyrunoilijalta.

Lisäksi kirjassa on 1.-luokkalaisten sopivia sanataideharjoituksia. Tehtävät on laatinut sanataidekasvattaja ja lastenrunoilija **Pia Krutsin**, joka työskentelee tällä hetkellä myös Normaalikoulussa koulutaiteilijana. Sanataidetehtävien avulla jokainen lapsi voi ryhtyä myös itse runoilijaksi.

Kuva: WSOY

Sanataidesanomat on Sanataideyhdistys Yöstäjän julkaisu, joka sisältää lasten ja nuorten omaan sanataiteeseen liittyviä uutisia, kuulumisia ja luovia tekstejä. Lehteä toimittavat Yöstäjän sanataidekasvattajat.

SANATAIDESANOMAT

SUOMEN SÄKENÖIVIN SANATAIDELEHTI

MIKÄ IHMEEN SANATAIDESANOMAT?

Sanataidesanommat on tiedotuslehti, joka on syntynyt osana Yöstäjän Lukutaitounelmia-hanketta. Sanataidesanomia julkaistaan verkossa ja ilmoitustauluilla vuonna 2025 noin kerran kuussa.

Lehdessä kerrotaan kuulumisia Yöstäjän työpajoista ja nostetaan esiin lapsia ja nuoria tekstien tekijöinä. Uutisaiheita voivat olla myös sanataiteen tapahtumat, ilmiöt tai kiinnostavat henkilöt.

Lehdessä julkaistaan myös lasten ja nuorten omia tekstejä. Aikuisia lukijoita varten kirjoitamme sanataidekasvatuksen taustoista, tekijöistä ja menetelmistä.

TÄMÄN NUMERON TEKIJÄT

Pia Krutsin
on
sanataidekasvattaja
ja lastenkirjailija.

Minttu Tervaharju
on
sanataidekasvattaja
ja kulttuurituottaja.

SANATAIDEYHDISTYS YÖSTÄJÄ

Yöstäjä on tamperelainen yhdistys, jossa työskentelee kirjallisuuden ja sanataidekasvatuksen ammattilaisia. Johdatamme kaikenikäiset tarinoiden ja mielikuvituksen maailmaan.

Työpajoissamme tehdään ja koetaan sanataidetta yhdessä. Julkaisemme lasten ja nuorten tekstejä ja järjestämme kirjallisuuteen liittyviä hankkeita, tapahtumia ja kilpailuja.

posti@yostaja.fi

Kuvituskuvat: Jani Ikonen

SANATAIDEKASVATUKSESTA

Sanataide on luovaa, kielellistä ilmaisua. Sanataiteen harrastaminen tukee kielen ja mielikuvituksen kehittymistä sekä monilukutaitoa.

Sanataidekasvatuksen tavoitteena on innostaa lukemaan, kirjoittamaan ja toimimaan tekstien maailmassa.

Sanataidetyöpajoissa kirjoitetaan omia ja yhteisiä tekstejä, jäljitetään aiheita tarinoille, seikkaillaan mielikuvitusmaailmoissa, riimitellään ja lorutellaan, tutustutaan kiinnostaviin kirjoihin, esiinnyttään ja kuunnellaan.

*Sanataide
on kaikkea,
mitä kynäsi
kirjoittaa!*

-Jaina, 13